

Turbuly Lilla

Ideje a nevetésnek

A szombathelyi színház

Farsang

című előadásáról

A féléves kényszerszünet után Szombathelyen csak úgy sorjáznak a bemutatók. Ahogy a gondos háziasszony a kamrából a befőtteket, úgy veszik most elő (nem csak itt, a többi színházban is) a karantén előtt mindössze egyszer-kétszer játszott előadásokat, az elmaradt bemutatókat és a zárt kapuk idején elkészült újakat. Végre újra közönség előtt játszhatnak, ha egyelőre csak félházaknak is. Így tarthatták meg az eredetileg 2020. december 7-re tervezett *Farsang* bemutatóját 2021. május 7-én. Az előadás játszik is egy kicsit ezzel a keserves tapasztalattal: a függönyt az elején félig felhúzzák, majd visszaeresztik. Mintha a „most lesz előadás, vagy mégsem lesz” bizonytalanságára emlékeztetnének.

Mészáros Zsolt fotói

Ion Luca Caragiale (1852-1912) a románok egyik legnagyobb drámaírója, darabjait ma is gyakran előveszik, és nem csak Romániában. Legtöbbit a *Zűrzaravos éjszakát* és *Az elveszett levelet* játsszák. Utóbbit a zalaegerszegi nézők is láthatták 2001-ben, a szép emlékű Erdei Színházban, Merő Béla rendezésében. Nem csoda, hogy nagy nemzetközi karriert futott be, hiszen ez a választási mesterkedésekről, korrupciónál szóló darab ma is sajnálatosan aktuális tud lenni. A szerző maró humorú komédiái alkalmasak arra is, hogy saját gyengeségeinkre ismerjünk, magunkon is ne vessünk.

A *Farsang* egy szerelmi sokszög- történet, hasonlatos a francia komédiákhoz, sok félreértéssel, rosszkor nyíló és csukódó ajtókkal, vehemens és málé szerelmesekkel. De van benne valami sajátos kelet-európai íz, a mi kicsikét szánalmasabb és elrajzoltabb nyomorúságainkból. Egy borbélyműhely körül zajló szerelmi intrikák találkoznak itt a farsangi időszak maszkos mulatságaival. A Mohácsi testvérek (a rendező, Mohácsi János és író-dramaturg testvére, Mohácsi István) pedig a tőlük megszokott módon átírták, a rájuk jellemző

szójátékokkal, nyelvi leleményekkel megspékelték a történetet és a szöveget. (Szegény színészeknek nincs könnyű dolguk ezekkel a sokszor retorikai körmondatokba gombolyított, nyelvtörő szavakkal megtűzdelt

„mohácsiadással”; érezni néha, hogy még nem reflexből, hanem erős átgondolásból jönnek bizonyos mondatok a szájukra.) És hogy mindjárt az elején jelezzék, mire számíthatunk, a címet is átírták: *Farsang avagy ez is mekkora egy tahó!* címváltozattal játsszák. A dehonesztáló kijelentés a borbélyeség szájából hangzik el, ahányszor csak bezárul az ajtó egy udvariasan elbúcsúztatott vendég mögött. Jelezve, hogy ebben a történetben a képmutatás számos szereplő sajátja. A Mohácsi testvérek hajlamosak még arra is, hogy utaljanak más előadásokra. Ebben az esetben a végkifejletben ott érezhető az általuk már többször, így két éve a Szombathelyen is színpadra vitt *Liliomfi* néhány mozzanata.

Khell Zsolt díszlete visszarepít pár évtizeddel, a 60-as/70-es években láthattunk még ilyen forgószékes, kopott bőrüléssel, hagyományos borbélyüzleteket. Hogy a mostanság divatos barber shopok mennyit hoznak

vissza ennek a világból, azt nem tudhatom, hiszen nők ezeket az üzleteket nem látogat(hat)ják. Mindenesetre ez a maskulin világ jól illik az előadás felütésére jellemző macsó hangnemhez, amelyet később a nők megjelenése és egyre meghatározóbb jelenléte ellensúlyoz. Külön szívfolt, hogy a két zenész -Kovács Márton és Móser Ádám- is a borbélyzet „vendége”, s míg zenélnek, hajukban ott tekerednek a daueros hajcsavarók.

Ugyanerre a kelet-európai szocializmusra utal a második felvonás lepukkant művelődési ház flingje a románok nemzeti ünnepét jelző Éljen augusztus 23.! felirattal. (Az általam látott előadáson az L és a J úgy csúszott egybe O-vá, hogy gondolkodtam egy darabig, milyen rejtett utalás lehet ez...) Talán a Weöres Sándor Színház kezdeti időszakára, a helyőrségi műházra is emlékeztek azzal, hogy a falakat a színészek fotói díszítik.

Remete Kriszta jelmezei most duplacsavarosak, hiszen a jelmezbál jelmezeit veszik magukra az addig is jelmezben játszó színészek. Sok kis, jellemző részleten állhat meg a néző tekintete: kockás ing alól kilógó atlétat-

rikó, panofix bunda, Colombo - ballon. A báli jelmezek között a Savaria fesztiválra utalók is feltűnnek.

Vannak túlságosan tekervényesre sikeredett szó- és mondatjátékok, és a három és félórás előadás a második felvonásban enged egy kicsit az intenzitásából. Egyébként azt adja, amit a színlap ígér: komédiát esendő szereplőkkel és sok humorral. Lehet, hogy a Mohácsi-féle színházat kedvelőknek ez egy kicsit kevés, hiszen megszokták, hogy nála bármikor valami sokkal többbe fordulhatnak át a dolgok. De lehet, hogy most éppen erre van szükség: egy feszültséget, szorongást oldó komédiára. Ideje van végre egy kis nevetésnek.

Mohácsi János a főszerepre hozta magával kedves színészét, Kocsis Pált, aki most is jól érti és érzi a moháccsis nyelvet. Róbert Gábor borbélysegédje előre megfontolt szándékkal teng túl, hiszen ezt a túltengést is beleszerkesztik az előadásba. Mindenkinek vannak jó pillanatai, ugyanakkor érezni, hogy az előadás még nem érett össze teljesen, és hogy a színészeknek is meg kell küzdeniük azért, hogy a féléves szünet után újra felvegyék a ritmust.

A női főszerepekben Alberti Zsófi és Herman Flóra meggyőzően adják a minden kalamajkát katalizáló, férfi-hormonokat működésbe hozó kikapós szépasszonyokat. Emlékezetes Vlahovics Edit Elenájának karcos bölcsessége. Lábodi Ádámot inkább drámai szerepekben szoktuk látni, most önfeledten komédiázik, és ő énekl az előadás záródalát is.

Ez pedig hangulatában nagyon is eltér az addigiaktól. A tapsrendhez felsorakozott színészek és a nézőtérre gyújtott lámpák alkalmat adnak a dalban is megfogalmazott szembenézésre. A színészek és a közönség egymást feltételező, és most sokáig nélkülözött közönsége válik egy percre szinte tapinthatóvá: itt vagyunk, újra együtt vagyunk.

Ion Luca Caragiale után és helyett a Mohácsi Testvérek:

Farsang avagy ez is mekkora egy tahó!

Weöres Sándor Színház, Szombathely

Játsszák: Kocsis Pál, Róbert Gábor, Endrődy Krisztián, Alberti Zsófi, Lábodi Ádám, Antal D. Csaba, Herman Flóra, Balogh János, Vlahovics Edit, Szabó Róbert Endre, Dunai Júlia, Jámbor Nándor, Hajdu Péter István, Hajmási Dávid, Kovács Márton, Móser Ádám.

Díszlettervező: Khell Zsolt. Világítástervező: Kiss Zoltán. Jelmeztervező: Remete Kriszta.

Zeneszerző: Kovács Márton. Súlyó: Jenei Ági.

Ügyelő: Bors Gyula. Segédrendező: Ostyola Zsuzsanna. Rendező: Mohácsi János.

Weöres Sándor Színház, Szombathely, 2021. május 15.

